

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від _____ 2016 р. № _____

Київ

**Про затвердження Порядку
проведення державної атестації наукових установ**

Відповідно до статті 11 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Порядок проведення державної атестації наукових установ, що додається.
2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 2016 р. № _____

Порядок
проведення державної атестації наукових установ

1. Порядок проведення державної атестації наукових установ (далі – Порядок) встановлює процедуру проведення державної атестації наукових установ з метою визначення ефективності їх діяльності.

2. Терміни, що використовуються у цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному в законах України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та «Про вищу освіту».

3. Предметом державної атестації є визначення ефективності наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності наукових установ.

4. Об'єктом державної атестації є відомості про результати наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності наукових установ, за допомогою яких досліджується предмет державної атестації.

5. Державна атестація наукової установи – комплекс заходів щодо оцінювання ефективності діяльності наукової установи відповідно до її завдань за такими напрямками:

забезпеченість науковими працівниками (кількісний склад, рівень кваліфікації);

стан матеріально-технічної бази;

якість наукової і науково-технічної діяльності – на основі експертної оцінки з урахуванням:

1) рівня публікаційної активності з використанням наукометричних показників, що використовуються в міжнародній системі експертизи (індекс цитування, індекс Хірша та імпакт-фактор);

2) фінансово-економічної діяльності (обсяг видатків, в тому числі державного бюджету, для забезпечення наукової і науково-технічної діяльності, зокрема, фінансування фундаментальних, прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, надходження від патентно-ліцензійної діяльності та кількості патентів на винаходи та корисні моделі).

6. Державна атестація наукових установ проводиться в обов'язковому порядку не менше одного разу на п'ять років для:

наукових установ державної, комунальної форм власності;

наукових установ, у статутних капіталах яких є частка, що належить державі;

наукових установ Національної академії наук України, національних галузевих академій наук.

Державна атестація наукових установ інших форм власності проводиться за ініціативою таких установ.

Для новоутвореної наукової установи державна атестація проводиться не пізніше як через три роки після її утворення.

Ініціатором проведення державної атестації наукових установ можуть бути: МОН, центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать наукові установи, Національна академія наук України та національні галузеві академії наук, у віданні яких перебувають наукові установи.

Наступна державна атестація наукової установи може бути проведена не раніше одного року після проведення попередньої державної атестації. У такому ж порядку проводиться державна атестація наукової установи, котра отримала відмову.

Підставами для відмови у проведенні державної атестації є невиконання вимог абзаців шостого та восьмого пункту 6 та пункту 9 цього Порядку.

7. Забезпечення організації та проведення державної атестації наукових установ будь-якої форми власності та підпорядкування, а також керівництво системою державної атестації наукових установ здійснює МОН.

8. Система державної атестації наукових установ складається із:

засад функціонування системи державної атестації наукових установ за пропозиціями Національної ради України з питань розвитку науки і технологій відповідно до пункту 4 частини сьомої статті 20 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

нормативно-правових актів, що регулюють відносини з питань державної атестації наукових установ;

проведення державної атестації наукових установ відповідно до цього Порядку.

9. Для проведення державної атестації наукова установа подає до МОН заявку та інформаційні матеріали для проведення державної атестації за формою, що затверджується МОН.

10. Інформаційні матеріали для проведення державної атестації наукової установи (далі – інформаційні матеріали) повинні включати відомості про:

наукових працівників (чисельність працівників, які виконують науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи, чисельність докторів наук і кандидатів наук, докторів філософії, молодих вчених), підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців);

організацію та рівень досліджень за певним науковим, науково-технічним напрямом;

основні результати наукової і науково-технічної діяльності: кількість захищених дисертацій на здобуття ступенів доктора філософії, доктора наук; наукових монографій, підручників, навчальних посібників; статей у наукових періодичних виданнях, у тому числі таких, що включені до міжнародних наукометричних баз;

міжнародне науково-технічне співробітництво (кількість спеціалістів, що брали участь у міжнародних виставках та конференціях, проходили стажування або виконували спільні дослідження за кордоном; кількість міжнародних науково-практичних семінарів, конференцій тощо, проведених організацією, кількість іноземних грантів);

матеріально-технічну та дослідно-експериментальну базу досліджень, наявність та ефективність використання сучасного високотехнологічного наукового обладнання, унікальні наукові об'єкти, в тому числі ті, що становлять національне надбання;

практичну цінність результатів наукової і науково-технічної діяльності для держави (обсяг виконаних фундаментальних, прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок бюджетних коштів та коштів замовників, наданих послуг; кількість наукових досліджень, що сприяли розробленню та виробництву сучасної конкурентоспроможної продукції; кількість охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності та укладених ліцензійних угод і контрактів на використання об'єктів інтелектуальної власності та ноу-хау; розроблених та затверджених державних і відомчих стандартів, класифікаторів та кодифікаторів);

фінансово-економічну діяльність (обсяг видатків, в тому числі державного бюджету, для забезпечення наукової і науково-технічної діяльності, зокрема, фінансування фундаментальних, прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, надходження від патентно-ліцензійної діяльності та кількості патентів на винаходи та корисні моделі).

11. МОН ресструє надані науковими установами заявки та інформаційні матеріали й передає їх експертним групам за відповідними напрямками наукової і науково-технічної діяльності наукових установ, склад яких затверджується МОН в установленому порядку.

12. До складу експертних груп включаються представники центральних органів виконавчої влади, до сфери управління яких належать наукові установи, Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, у віданні яких перебувають наукові установи, найбільш досвідчені фахівці та вчені, які мають кваліфікацію за відповідними напрямками наукової і науково-технічної діяльності наукових установ та вищих навчальних закладів, і стаж практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років.

13. Експертні групи у трьохмісячний строк з дня подання науковою установою заявки та інформаційних матеріалів:

1) перевіряють правильність їх оформлення, достатність і достовірність наведеної у цих матеріалах інформації;

2) відвідують наукову установу з метою ознайомлення з науковою установою, її структурою, основними напрямками наукової і науково-технічної діяльності її підрозділів;

4) аналізують представлені науковою установою відомості про її наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність;

5) проводять експертне оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукової установи на підставі наданих нею інформаційних матеріалів та ознайомлення під час її відвідування відповідно до методики оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукових установ, затвердженої МОН.

14. Для експертного оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукових установ використовуються показники, що поділяються на групи з урахуванням рівня цільової орієнтації досліджень наукових установ. Перелік таких показників та форма картки експертного оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукових установ затверджується МОН з урахуванням пропозицій Міжвідомчої ради з координації фундаментальних і прикладних досліджень в Україні, утвореної відповідно до статті 17 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

15. Експертні групи надають пропозиції щодо результатів експертного оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукової установи експертній комісії з проведення державної атестації наукових установ (далі – експертна комісія) для визначення атестаційної оцінки наукової установи.

16. Експертна комісія, до складу якої включаються представники центральних органів виконавчої влади, до сфери управління яких належать наукові установи, Національної академії наук України, національних галузевих академій наук, у віданні яких перебувають наукові установи, найбільш досвідчені фахівці та вчені, які мають кваліфікацію за відповідними напрямками наукової і науково-технічної діяльності наукових установ та вищих навчальних закладів, і стаж практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років:

1) у місячний строк визначає атестаційну оцінку наукової установи з урахуванням статистичних даних (питомих показників), критеріїв експертного оцінювання, що затверджуються МОН, та пропозицій щодо результатів експертного оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукової установи, наданих експертною групою;

2) готує експертний висновок про результат державної атестації наукової установи;

3) надає Міжвідомчій раді з координації фундаментальних і прикладних досліджень в Україні експертний висновок для подальшого розгляду і внесення МОН для затвердження у встановленому порядку.

17. Результатом державної атестації наукової установи є загальне оцінювання наукової і науково-технічної діяльності наукової установи за попередні три роки з визначенням атестаційної оцінки, що характеризує практичну цінність результатів наукової і науково-технічної діяльності наукової установи.

18. Атестаційна оцінка наукової установи як підсумкова індивідуальна характеристика наукової установи складається із двох інтегральних оцінок – класифікаційної оцінки наукової установи та рейтингової оцінки наукової установи.

Класифікаційна оцінка наукової установи характеризує науковий і науково-технічний рівень наукової установи за її науковим і науково-технічним потенціалом, визнанням її досягнень за попередні роки діяльності.

Рейтингова оцінка наукової установи – цільова орієнтація діяльності наукової установи; динаміка розвитку її наукового і науково-технічного потенціалу; ефективність роботи; рівень отриманих результатів; ступінь використання на практиці отриманих науковою установою результатів; унікальність наукової установи.

Шляхом співставлення класифікаційної та рейтингової оцінки визначається класифікаційна група наукової установи.

Визначення класифікаційної оцінки наукової установи та рейтингової оцінки наукової установи здійснюється з використанням відповідної системи критеріїв і показників, що затверджується МОН.

Під час оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукових установ, для врахування специфіки різних галузей наук та особливостей наукової і науково-технічної діяльності наукових установ природничого й технічного профілю від наукових установ суспільного й гуманітарного профілю, застосовуються специфічні показники та диференційовані вагові коефіцієнти, які визначаються у методиці оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукових установ, затвердженій МОН.

19. За результатами загального оцінювання наукової і науково-технічної діяльності наукових установ залежно від класифікаційної і рейтингової оцінки наукові установи поділяються на чотири класифікаційні групи:

I класифікаційна група – наукові установи-лідери, що мають високий рівень отриманих результатів наукової діяльності, визнання в Україні і світі, демонструють високий науковий потенціал та ефективно його використовують

для подальшого розвитку. Наукові установи, віднесені до I класифікаційної групи, атестуються терміном на 5 років.

II класифікаційна група – стабільні наукові установи, що мають нижчий порівняно з науковими установами, що належать до I класифікаційної групи, науковий потенціал, можуть бути провідними у сфері проведення досліджень певного наукового напрямку, розробок, впроваджень конкретних видів наукової, технічної, проектної продукції та виявляють активність в інтеграції до світового інформаційного простору. Наукові установи II класифікаційної групи атестуються терміном на 3 роки.

III класифікаційна група – наукові установи, що є унікальними у певній галузі, проводять наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки, спрямовані на одержання і використання нових знань для розв'язання технологічних, інженерних, економічних, соціальних та гуманітарних проблем, виконують разові замовлення, але при цьому демонструють невисокий рівень розвитку потенціалу, маловідомі у світовому інформаційному просторі, здатні адаптуватися до потреб галузі в регіоні, Україні, можуть швидко переключитися на нову проблематику при зміні завдань галузі. Наукові установи III класифікаційної групи атестуються терміном на 2 роки.

IV класифікаційна група – наукові установи, для яких наукова і науково-технічна діяльність перестала бути основним видом діяльності, які не є унікальними у відповідній галузі та втратили перспективи розвитку. Наукові установи, віднесені до IV класифікаційної групи, підлягають оптимізації (реорганізації, об'єднанню, ліквідації).

20. Науковим установам, що пройшли державну атестацію, МОН видає свідоцтво про державну атестацію встановленого зразка.

21. МОН затверджує:

форми заявки та інформаційних матеріалів для проведення державної атестації наукової установи;

методику оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукових установ;

перелік показників, критеріїв визначення атестаційної оцінки, що використовуються для експертного оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукових установ;

персональний склад експертних груп, експертної комісії та положення про них, що визначають процедуру їх створення, вимоги до їх членів;

форму картки експертного оцінювання ефективності наукової і науково-технічної діяльності наукової установи;

форму експертного висновку про результат державної атестації наукової установи;

результат державної атестації наукової установи з урахуванням пропозицій Міжвідомчої ради з координації фундаментальних і прикладних досліджень в Україні;

форму свідоцтва про державну атестацію наукової установи.

22. МОН оприлюднює результати державної атестації наукових установ на офіційному веб-сайті.

23. Результати державної атестації наукових установ використовуються центральними органами виконавчої влади, Національною академією наук України та національними галузевими академіями наук, іншими органами, до сфери управління (відання) яких належать наукові установи, під час:

планування обсягу видатків державного бюджету для забезпечення наукової і науково-технічної діяльності таких наукових установ;

формування тематики наукових досліджень та науково-технічних розробок таких наукових установ;

розгляду питання продовження (дострокового розірвання) контракту з керівником наукової установи;

розгляду питання щодо реорганізації, ліквідації наукової установи.

24. Центральні органи виконавчої влади, Національна академія наук України та національні галузеві академії наук, інші органи інформують МОН про використання у своїй діяльності результатів державної атестації наукових установ, що належать до сфери їх управління.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 2016 р. № _____

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Положення про державну атестацію науково-дослідних (науково-технічних) установ, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 7 квітня 1998 р. № 469 (Офіційний вісник України, 1998 р., № 14, ст. 545).
 2. Пункт 7 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань наукової і науково-технічної діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 1999 р. № 1487 (Офіційний вісник України, 1999 р., № 33, ст. 1727).
 3. Пункт 1 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України від 7 квітня 1998 р. № 469 і від 1 березня 1999 р. № 304, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2006 р. № 1817 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 52, ст. 3508).
 4. Пункт 1 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2010 р. № 376 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 41, ст. 1336).
 5. Пункт 4 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2010 р. № 675 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 58, ст. 2025).
 6. Постанову Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2011 р. № 1320 «Про внесення змін до Положення про державну атестацію науково-дослідних (науково-технічних) установ» (Офіційний вісник України, 2011 р., № 99, ст. 3619).
 7. Пункт 2 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 р. № 741 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 78, ст. 2606).
-